

Nr 19.

Av herr **Wallén m. fl.**, om anslag för utgivande av en tidskrift för växtodling.

Inom området för den statsunderstödda växtodlingen i vårt land finnas för närvarande icke mindre än fyra tidskrifter. Dessa äro Utsädesföreningens tidskrift, Mosskulturföreningens tidskrift, Pomologiska föreningens tidskrift och Betes- och Vallväxtföreningens tidskrift. Dessutom utgiver statens centrala frökontrollanstalt en årsredogörelse och statens köksväxtförsök på Alnarp en årsbok.

Samtliga dessa publikationer torde utan gensägelse hava sitt stora värde för alla landets växtodlare, det må nu röra sig om lantbrukets eller trädgårdens växtodling. Utsädesföreningens och Mosskulturföreningens tidskrifter utkomma med vardera 6 häften om året, Pomologiska föreningens med 4 kvartalshäften och Betes- och Vallväxtföreningens utkommer en gång om året. Samtliga dessa tidskrifter erhållas endast genom prenumeration, varvid avgiften utgör

för Utsädesföreningens	tidskrift	kronor 5
» Mosskulturföreningens	»	» 5
» Betes- och Vallväxtföreningens	»	» 5
» Pomologiska föreningens	»	» 5

För den, som har intresse och nytta av att följa dessa sammanslutningars och institutioners verksamhet, och det bör varje växtodlare ha, utgör avgiften för erhållandet av deras publikationer 20 kronor per år. Kommer så härtill årsboken från köksväxtförsöken i Alnarp, vilken erhålles för 2 kronor och redogörelsen från statens centrala frökontrollanstalt, vilken kostar 2 kronor, är man uppe i en prenumerationsavgift för denna litteratur av 24 kronor. Då nu samtliga dessa institutioner och föreningar hava anslag av statsmedel, torde det icke anses förmätet, att meddelandena till den växtodlande jordbrukaren och trädgårdsmannen från dessa ordnades mer tidsenligt och billigare genom statens försorg.

Härtill kommer så att de undersökningar, som utföras av centralanstaltens olika avdelningar för växtodling (avdelningen för jordbruksförsöken, entomologiska avdelningen och botaniska avdelningen utföra försök och undersökningar, som äro av den största betydelse för såväl lantbrukare som trädgårdsodlare), delgivas genom vissa större och smärre meddelanden, vilka visserligen gratis ställas till den intresserades förfogande, efter därom gjord begäran hos avdelningarna, men det stora flertalet av växtodlarna torde antingen sväva i okunnighet härom eller icke närmare reflektera häröver. Det torde också finnas anledning att sammanföra dessa med-

delanden i en statlig tidskrift. Då den nu beslutade växtskyddstjänsten kommer till stånd, torde även den vara i behov av ett organ, som genom sitt periodiska utkommande gör det möjligt att hålla alla växtodlare underkunniga om, vad som för dem kunna vara av värde i fråga om skyddet mot skadeinsekter och andra sjukdomsförorsakare liksom deras bekämpande eller förhindrande. Ytterligare en institution, vars meddelanden kunna vara av betydelse för såväl lantbruk som trädgårdsodling, är statens maskin- och redskapsprovninganstalt, vars publikations B-upplaga är avsedd för jordbrukare och betingar ett pris av 2 kronor per år. Till dessa statliga institutioner har enligt statsverkspropositionens nionde huvudtitel 1932 begärts följande anslag:

Centralanstaltens samtliga avdelningar 340,000 kronor. Detta anslag avser givetvis även annat än försök inom växtodlingen, varför det icke torde vara riktigt att medtaga detsamma i slutsumman.

Statens växtskyddstjänst	kronor	75,000
Trädgårdsförsöken på Alnarp	»	20,000
Maskin- och redskapsproven Alnarp, Ultuna	»	61,500
Utsädesföreningen	»	248,000
Mosskulturföreningen med försöksgårdar	»	124,000
Weibullsholm	»	75,000
Centrala frökontrollanstalten	»	169,000
Betes- och Vallväxtföreningen	»	87,000
Pomologiska föreningen	»	12,000

Summa kronor 871,000.

Härtill kommer så den del av anslaget till centralanstaltens försöksavdelningar, som beröra växtodlingens område. Beräknas så med ledning av tillgängliga upplysningar huru stor del av landets växtodlare, som äro medlemmar i de föreningar som utgiva tidskrifter, skola vi finna följande siffror:

Medlemsantalet hos Utsädesföreningen	600 (avgifter 3,000: 5)
(Se statens offentliga utredningar 1931: 34 Jordbruksdepartementet sid. 23.)	
Medlemsantalet hos Betes- och Vallväxtföreningen	1,138 (» 5,690: 5)
(Se revisionsberättelse i föreningstidskrift 1931 sid. 252.)	
Medlemsantalet hos Mosskulturföreningen	903 (» 4,518: 5)
(Se föreningens årsberättelse 1930—1931 sid. 16.)	
Medlemsantalet hos Pomologiska föreningen	1,270 (» 6,350: 5)
(Se föreningens kvartalsskrift nr 2 1931 sid. 122.)	

Summa 3,911

Huru många jordbrukare och trädgårdsmän, som rekvirera de från Centralanstalten, Alnarpsförsöken, Redskapsprovningarna och Centralfrökontrollanstalten utgivna publikationerna, torde vara svårt att fastställa, men taxeras dessa prenumeranter å ovan nämnda tidskrifter till 4,000,

skulle den sammanlagda summan av växtodlare, som nu tillgodogöra sig dessa kunskaper, uppgå till knappt 8,000 av 379,000 självständiga företagare inom jordbruket, 8,000 tjänstemän och ungefär 7,000 trädgårdsmän. Härtill må så anföras att Weibullsholm icke har någon möjlighet att på annat sätt än genom sin årsbok meddela de intresserade resultaten av sina försök och forskningar, vilket givetvis måste betraktas som en synnerligen stor olägenhet, då denna institution även sysslar med ekonomiskt så betydelsefulla växter som köksväxter och prydnadsväxter.

Statens anslagssumma till ovan nämnda institutioner står icke i rimlig proportion till det antal växtodlare, som komma i tillfälle att taga del av deras forskningsresultat och försök. Man torde icke kunna begära, att alla jordbrukare och trädgårdsmän i Sverige skola hålla sig med alla dessa publikationer, och man har svårt att freda sig från den tanken, att dessa institutioners arbete i första hand studeras blott av den mer be-
suttne jordbrukaren och att de små lämnades åt sitt öde att själva på annat sätt söka skaffa sig den kännedom om dessa spörsmål, som de så väl behöva för att kunna sköta sina jordbruk och trädgårdar på ett rationellt sätt. Utvecklingen fordrar att man följer med hela växtodlings-spörsmålet. Många jordbrukare äro ju tillika frukt- och grönsaksodlare och många trädgårdsmän hava ett oavvisligt behov att taga kännedom om både sjukdoms- och insektsbekämpande liksom om de försök, som bedrivs inom trädgårdsodlingens område. Detta senare torde, sedan vi fått en ordnad försöksverksamhet på trädgårdsodlingens område, bliva ytterligare aktuellt. Draga vi så i betänkande att de med allt mer och mer in-
tresse omfattade jordbruks- och trädgårdsskolor och genom J. U. F:s studieverksamhet gör våra dagars unge jordbrukare och trädgårdsmästare mer kapabel att utnyttja och tillgodogöra sig den vetenskapliga forskningens rön, så torde det vara ofrånkomligt, att dessa kunskapskällor böra ställas till hans förfogande på ett så billigt och lättillgängligt sätt som möjligt.

Den enda utvägen härtill torde vara att staten utgiver en tidskrift, utkommande med 12 tvångsfria häften per år, till en prenumerationsavgift av högst 5 kronor. I denna publikation skulle alla de artiklar, uppgifter och berättelser, som nu finnas i de ovan nämnda tidskrifterna, kunna sammanföras, varvid det borde åligga varje med statsmedel understödd institution eller forskare inom växtodlingens område att utan något som helst honorar lämna meddelande över sina forskningar och deras resultat. Likaså kunde givas besked om åtgärder, som av växtodlarna borde vidtagas för att skydda sina odlingar gentemot sjukdomar eller skadedjur samt över de forskningar, som på detta område utföras till växtodlingens skydd och främjande. Tidskriften torde böra utgivas av jordbruksdepartementet.

Samtliga hittillsvarande tidskrifter och publikationer, tillhörande eller utgivna av statsunderstödda institutioner, borde upphöra och uppgå i denna

tidskrift. Alla försök, som utföras av statliga eller statsunderstödda institutioner, skulle innan de delgivas i annan publikation hava varit införda i denna tidskrift, vilken exempelvis kunde benämnas *Tidskrift för Växtodling*.

Propaganda för tidskriften bör bedrivas av föreningarna, vilkas medlemmar erhöle denna omfattande tidskrift i stället för den begränsade tidskrift de förut erhölet, samt av alla landets hushållningssällskap, vilka torde ha möjlighet att giva tidskriften en vidsträckt spridning inom respektive områden. Genom utgivandet av en dylik enhetlig tidskrift för hela växtodlingen komme landet att tillföras en ökad kännedom om de forskningar, som inom växtodlingens olika områden utföras. Vilken betydelse detta skulle få för jordbruk och trädgårdsodling torde knappast kunna överskattas.

För ändamålet torde ett förslagsanslag å exempelvis 10,000 kronor vara erforderligt, varvid emellertid minskning bör ske av anslagen till ifrågasvarande institutioner i den utsträckning, som möjliggöres genom den föreslagna koncentrationen.

Med stöd av vad här ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte för nästa budgetår anvisa ett förslagsanslag å kronor 10,000 för utgivande av en för statliga och statsunderstödda institutioner på växtodlingens område gemensam tidskrift i enlighet med den plan, som här framlagts.

Stockholm den 12 januari 1933.

Otto Wallén.

E. Thorell.

Georg Nyblom,

Hudiksvall.

Ivar Pettersson,

Rosta.

M. L. Petersson,

Broaryd.

Gustav Andersson,

Hällabäck.